

Skale i wskaźniki stosowane w zesztywniającym zapaleniu stawów kręgosłupa

Do oceny skuteczności leczenia ZZSK stosuje się :

- BASDAI
- BASMI (Bath Ankylosing Spondylitis Metrology Index)
- BASFI (Bath Ankylosing Spondylitis Functional Index)
- ASAS20
- ASAS40
- ASAS5/6

BASDAI

To wskaźnik aktywności choroby. Oblicza się go za pomocą formularza składającego się z 6 pytań dotyczących 5 głównych objawów ZZSK, tj.: zmęczenia, bólu kręgosłupa, bólu lub obrzęku stawów, zapalenia ścięgien i więzadeł, sztywności porannej. W formularzu określa się natężenie bólu, zmęczenia i dyskomfortu w skali 0-10 (od najłagodszego do najmocniejszego) (3).

BASMI

Określa się w skali 0-10 punktów, w której 0 oznacza ruchomość stawów bez ograniczeń, a 10 – duże ograniczenia w ruchomości stawów.

Składa się z 5 pomiarów klinicznych, które wykonywane są w celu oceny stanu stawów osiowych (3).

BASFI

To wskaźnik funkcjonalności ZZSK. Jest to formularz opracowany przy współudziale chorych. Składa się z 10 pytań, przy czym 8 pierwszych dotyczy oceny ograniczeń funkcjonalnych związanych z przebiegiem choroby, a dwa ostatnie oceniają zdolność pacjenta do radzenia sobie w życiu codziennym. Określa się go za pomocą analogowej skali wzrokowej od „łatwo” do „niemożliwe” (skala 0-10) (3).

ASAS20

Oznacza poprawę o 20% (o 1 jednostkę) w co najmniej 3 z 4 kryteriów, czyli: całościowej ocenie pacjenta, bólu kręgosłupa, BASDAI, BASMI, BASFI

ASAS40

Oznacza poprawę o 40% (o 2 jednostki) w co najmniej 3 z 4 kryteriów czyli: całościowej ocenie pacjenta, bólu kręgosłupa, BASDAI, BASMI, BASFI

ASAS5/6

Określa poprawę o 20% (o 1 jednostkę) w co najmniej 5 z 6 kryteriów czyli: całościowej ocenie pacjenta, bólu kręgosłupa, BASDAI, BASMI, BASFI przy czym wyróżnia dwa dodatkowe: mobilność i stężenie białka.

Bibliografia:

Bachta A, Raczkiwicz A, Thustochowicz M et al.: Wczesne efekty terapii lekami anty-TNF u chorych na zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa – badanie obserwacyjne. Reumatologia 2011; 49(6): 404-410

Davis JC, Dennis R, Van der Heijde DM et al.: Health-Related Quality of Life Outcomes in Patients With Active Ankylosing Spondylitis Treated With Adalimumab: Results from a randomized controlled study. Arthritis and Rheumatology 2007; 57(6): 1050-1057